

Felvidéki Híradó.

KÖZMŰVELŐDÉSI, SZÉPIRODALMI, IPAR-, KERESKEDELMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:		Felélés szerkesztő:		Hírdetések legutányosabban, árszabály szerint.	
Egész évre	4 frt	Féher János.		Lapunk számára hirdetések — eredeti árakban — minden bel- és külföldi hirdetési iroda fogad el.	
Fél évre	2 »	Kiadóhivatal: a turóc-szt.-mártoni „Magyar Nyomda“.			
Negyed évre	1 »	A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatalra címezve Turóc-Szt.-Mártonba küldendők			

A szeretetről.

A szeretet eredete éppen úgy, mint a rossznak eredete is, foglalkoztatta minden korának filozofusait. De eltekintve mindentől, igaz az, hogy a szeretetet, a szeretmet reakényszeríteni senkire sem lehet; annak csak szívből kell eredni, de nem kényszerből.

Jegyzeteim között találtam egy török közmondást, amely így szól: »minden nő tökéletes, főleg pedig az, a ki szeret léged«.

Egy lengyel közmondás pedig ezt mondja: »többet képes a nő vonni fejének egy hajszálával, mint két jól befogott ökör.«

Azt hiszem azonban, hogy nincsen szükség hajszálra sem, mert a nő oly erős, mint a — sors.

Egyébiránt talán jobb, ha a szeretmet a boldogság anyjának képzeljük inkább, mint uralkodó hatalomnak; házi boldogság az, hol a szívek biztosak — egymásnak. Titkos rokonszenvez az, ezüstbilincs, selyemzsinór, mely szívet szívet, gondolatot gondolatlalt, akaratot akarattal kapcsolhat össze testben és lélekben. Ha részeire bonjtjuk a szeretmet, meggyőződhetünk, hogy az nem a természet vadvirága, de nem is művirág.

Olyan az, mint a kertész gondja által nemesített rózsza, a melyben a kultúra hatása egyesül a természet hatásaival.

A versengésben a nő a kulturális elem és az emberésszel kidolgozott szabályok hivatalos oltalmazója. Az ő lelkében él a tilalom, a gát, a korlát és a tartózkodás fogalma, az ő szívébe ojtogatja be a nevelés, a szokás és az élet a szelídségnek, a szeméremnek, az önuralomnak és egy különleges büszkeségnek magvait.

Ezzel merőben ellentétes irányú a férfi szerepe, a ki nem a kulturális elemet, hanem a természet vad indulatait repraezentálja. Az ő győzelmé a természet diádala, míg a nő erényének szilárdsága által a kultúra győz a vad természetten. Ha nem volna ellentétes a nő és férfi szerepe, úgy ki volna zárva a versengésnek magasra kitornyosuló hullámvonala.

rése. Ha pedig megszűnne a szenvedélyes versengés a nő körül: úgy a nő kizárólagos birtokában nem jelenék kincs, üdv, diadal.

A világhossz hiánya emeli értékében a napsugarat és a megostromolt hűség dicsőíti az asszonyt.

Ma mintha ellapult volna a szerelem, édelgő galanteriá-vá lett s túlzó udvariasság foglalja el helyét, mintha csak pótolni akarná a hiányzó szenvedélyt.

Pedig az igazi, nagy szerelem, a mely — természeti állapot, nem ismeri a közönséges értelemben vett udvariasságot, éppen mivel az udvariasság bizonyos kicifrázott korlát s a szerelmese közötti, a kik természeti állapotban vannak, nem maradhat meg semmiféle ilyen korlát.

A szerelemnek éppen abban van a tragikus nagysága, hogy áldozatai között és körül mindent lerombol, hogy utána csak a halál maradjon fenn azok számára, a kik esetleg nem tudtak általa boldogulni. De ha a szenvedély egyszerű elgyengült, hogyan lehetne ereje többé arra, hogy azokat a korlátokat lerombolja?

Nem szerelem az többé, hanem mulatság, léha érzéki játékkal.

Már pedig tudvalevő dolog, hogy a szenvedély — nem tréfa, hanem ellenkezőleg a legkomolyabb dolog a földön.

A szeretet és az ész megosztják az ember életét. Mindkettőnek meg kell adnunk, a mi övék. És ha lehetetlen elérni a tökéletességet pusztá észszel — szeretet nélkül, — akkor nem elég ahhoz a pusztá szeretet sem — ész nélkül. Az igaz szeretet pedig soha se lesz igényeiben esztelen, sem szerénytelen.

Az igazi szeretet idővel csak nagyobb, mélyebb lesz, és nem is végződik az étellel. Határtalan az anyai szeretet! Csáldók, a ki hiszi, hogy a szeretet meghalhat; minden más szenvedély elenyészik az étellel; minden egyéb csak — hiúság. Sem az égen nincsen hely a dicsvágy számára, sem pedig a kapzsiság számára nincsen hely a pokol fenekén; mert ezek a szenvedélyek a föld gyermekei; ők születésüknél pusztulnak. Csak a szeretet

enyészhetetlen; szent lángja örökké lobog eredete égen van, és egekbe tér vissza. Itt a földön, gyakran nyugtalanfltatik, gyakran megcsalatik, néha elnyomatik; itt kísértetbe jön és tisztul; az egekben pedig tökéletes nyugalma van. Itt vet ő bajokban és nyugtalanságban, de aratásának ideje — a mennyekben kezdődik.

Ha az anya ott találkozik gyermekével, kit gyermekkorában veszített el: vajlon nem-e talál elegendő kárpótlást a sok fájdalom és sírásért, a sok átvirrasztott éjelekért — a viszontlátásban?

Óh, csodás anyai szeretet! A fecske berepül az égő házba, hogy megmentse fiókját. Ha a jeges medvét életőstőne megkülöni készíti, visszajő oda, hol fiókjait elhagyni kényszerült; keresi azokat, nagy könyeket sírván és bánatában napokig úszkál a partok mentén.

Az anyai szeretet megdöbbenő példáit szolgáltatja az élet. Lemondást a boldogságról, fájdalmak mosolygó türesét, lelki kínok és kétségek izzó poklát, s nincs hatalom, mely vele versenyezhetne, se szerelem, se életőstőn. Az anyai szeretet legőző mindent. Ez a leg-hatalmasabb, a legmélyebb, a legigazabb érzés!

Olyan a szeretet az ember szívében, mint a virág a talajban. Ha a talaj romlott, romlott lesz a virág is. Éppen azért, ha valaki e tekintetben tanácsot kérne tőlem, akkor azt mondanám neki, hogy soha se szeressen addig szíve melegével senkit, mig nem ismeri a múltját. Birálja se legyen, mig nem tudja, honnan jött. Szerelmében ne legyen vak, mert beleléved az ingovány közé s maga körül szépusztíthat minient, a mi szép s tisztá volt, sőt alá is merülhet.

A tiszta erkölcs az igazi szeretetnek föfelétele, a nő legszebb erénye. E nélkül romlott a virág s illata vészthozó, halalos.

Cselkó József.

A „FELVIDÉKI HIRADÓ TÁRCÁJA.“

Turócvármegye főispánjai s tisztviselői.

Közl: Bráz Béla

— A „Felvidéki Híradó“ eredeti tárcája. — (Folytatás).

E nyomasztó viszonyok közt a belviszaly tüze mindinkább terjedt. A főispán vadójja az alispant, hogy eme valóságos időben januártól márciusig nem hívott össze közgyűlést, holott a kiraly folyton anyagi támogatást kér a megyétől. Zorkóczy Gábor alispán visszautasítja a vadat azzal, hogy ő folyton katonaaillatással s a német hadsereg elszállásolásával lévén elfoglalva, erre ideje nem volt. A közgyűlés s tisztújító gyűlés april hóban tartatot meg. Az alispáni állás kijelölésén a főispán a volt alispánt kihagyta — a varmegyei szabályrendelet ellenére — a candidatióból — s idegent — Szellessny Mihályt de Nagy Szellessen választatta meg. A megye protestált ez ellen — s a megválasztott alispánra néve azon határozatot hozta, hogy tartozik a megyében lakni s ha távol leend, tartozik helyettesről gondoskodni.

A főispánnak ezen törvényellenes s a megyei határozatokat ignoráló eljárása ellen ő felségénél s a kormányzósnágnál keres orvoslást.

A megye a főispán ellen irt vadievet a gyűlésteremben akarja felolvasztani s kéri a főispánt, hogy kis időre hagyja el a gyűléstermet. A főispán vonakodik, mire a közönség a földszinti szobába vonul a vadirat felolvasására. A vadirat előadja, hogy valamint atyja Révay Ferenc, volt főispán — úgy fia Daniel, a jelenlegi főispán sem tartja meg a szabályrendeleteket — a törvényt lalbal tiporja. A megye tekintélyét alááni törekszik, az alispant — s a bírákat sértegeti s méltatlanul támadja, miből káros, gyűlöletes következmények származnak, nemcsak egyes hivatalos személyekre, hanem leginkább a közőra. A megye autonómijába újfasokat akar behozni — s e tekintetben felújítja atyját, mert a varmegye tekintélyét és hatalmat egészen meg akarja semmisíteni. Az alispáni kiváltságokat koriatozni törekszik. A kir. leiratokat, melyek a fő- s alispán nevére címezve, nem adja at az alispánnak s a megyei gyűléseken nem olvastatja fel. A megye által választott tisztviselőket — ha nincsenek tesszésére — nem akarja megerősíteni s a hivatalokba saját embereit — bármilyenek azok — akarja betölteni. Hevesegéggel fogva az alispant és a bírákat a gyűlés alatt illetlen szavakkal sértegeti — miből összeszó-lalkozások, larmas s botránys jelenetek származnak s végre az alispantól evette a neki adott s a gyűlés megtartására vonatkozó jogot.

Megkezdődött a harc a megye s a főispán között. A varmegye az alispán mellett foglalt állást, a főispán

legfelsőbb hatalomra támaszkodva s királyi kegyben bízva, mitem akart engedni avagy a bajt orvosolni.

A vadiratra leérkező legmagasabb leirat az 1673. év június havában tartott közgyűlésen olvastatot fel, melynek értelmében kiralyi biztosok kiküldettek: Haskó Jakab címz. püspök, vágújhegyi prépost s Ujfalussy András: viszont a megyét felhívja, hogy saját kebeléből egy bizottságot küldjön ki. Ugyanekkor Zorkóczy Gábor alispán hivataláról lemondott.

A békitő küldöttség tejhatalmú tagjai 1673. június 13-ára, illetve a főispán kérelmére június 30-ára a stubnyai furdóbe jöttek össze a turócú convent provinciálisnak, Ruttkay Sandornak elnökle alatt. Részt vettek abban a megyének legelőbbkeelő hivatalnokai s nemesei — a Bniczyek, Justhok, Rakovszky, Zathureczky-, Huszar-, Lohoczky-, Keviczky s Rakssányiak. A vizsaly véget ért, midőn a főispán és a megye közt fenálló ellentét kiegyenlíttetett. A békehatározat 6 pontban összegezetett, mint ezt Haskó Jakab címz. püspök által kiállított bizonyít mutatja. 1.) Az alispánnak a megyei szabályok által adott — s megyei közgyűlést s törvényközi gyűlést (sedes judicaria) hirdető s tartó joga megerősítettek. 2.) A főispán a címére érkező s a megyét érdeklő bármimemű iratok at tartozik az alispánnal közölni, ki azokat a megyei gyűléseken kihirdeti. 3.) A főispán a birsagialis pénzek szedéséről s kezeléséről lemond, 4.) A főispán tartozik az év etelével a hivataláról lemondó alispant a választásnál újból jelölni (candidálni)

A znióváraljai „Magyar Olvasókör” 25 éves története.*

Irta Balázs Endre, tanítóképző intézeti tanár.

Mélyen tisztelt Disztyulés! Midőn körülünk 25 évi fenállása alatt felmerült nevezetesebb eseményeket vázolni akarom: a legnagyobb tisztelettel megilletődve gondolok a jeles időkre, a telkes hazafiakra, az erőletes és kitartó férfiakra, kik az akkori nehéz viszonyok között az anyagi eszközök teljes hiányával csupán hazafias lelkesedésük által hevítve, 25 évvel ezelőtt 1875. évi dec. hó 3-án megalapították a »Magyar Olvasókör«-t. — Groó Vilmos, legelső elnök, Mihalicska István, legelső jegyző, továbbá Nemes Janos, Sebesztha Karoly, Lórencz Zsigmond, Akantisz Rezső és Ulrich Vendel urak teljes részt a szervezés nehéz munkájában. Gfénken illusztrálja az akkori közfelfogást és állapotokat az a körülmény, mely szerint az óvatossabb tagok célszerűségi és hasznosságai okokból az akkori úgynevezett városi kaszinó-val való egyesülés kérdését is felvetették. A többség azonban az egyesülést nem öhajította ugyan, de csak azért, mert csupán »privat társaság«-akart maradni; sőt később a kör céljait »óhajlandó«-nak tartja, hogy egyletünk a bölcsészet szent háromságát valja, keresse a jót, szépet és igazat.« Tehát a tulajdonképeni célt, a magyar nemzeti eszméjét bevallani még nem tartotta célszerűnek. 25 évvel ezelőtt csak 2 magyar lapja volt az egyletnek, a Pesti Napló és az Ústökös, mert csak így tudta kielegíteni a német és tótajkú tagtársakat, kiknek számára német, illetőleg tót lapokat járattot. E nehéz körülmények között egyes tagok, névleg Ulrich Vendel, Sebesztha Karoly, Hetényi, Draskovics, egy-egy általuk járattot magyar lapot ajánlottak fel a körnek, ha már öök atolvasták. A kör az ajándékok köszönettel fogadta; mindamellett szükségesnek látta kifejezni jegyzőkönyvével azt az óhajtatást, hogy »a sok dicsőreates ajánlat ne legyen csak pápiron, hanem valósággal örvendetes tényné változék.« Jelmezök meg az is, hogy az új-jagoknak a postárával elhozatala a jegyző kötele-ségévé tététt. Ily nehéz körülmények között az inté-zők erélye és hazafias ügybuzgalma mégis megalá-pította a kört, legyözve az anyagi akadályokat és egyéb gátló körülményeket. Irantuk érzett kegyeletünk és halánk tölti el most sziveinket, mert a nehéz és ké-tészes viszonyok között letett alapvető munkáinknak gyümölcsét most mi élvezzük. Azokat pedig, kik az általuk alapított kört iránt tanusított jóindulatukat és szer-ezetüket személyes megjelenésükkel is kimutatták a kiket te-hát közöttünk személyesen tisztelni szerencsénk van: szívből üdvözöljük! És most hadd beszéljen a történelem! A kör megalakulva, legelőször is alapszabályokról gondoskodott, melyek már 1876. évi nov. 22-én a m. kir. belügyminiszterium által meg is erősítettek. Helyi-ségül a kör, az egyetem tulajdonán képező uradalmi nagy vendéglőt választta, melyet a legújabb időkig 1896. évi márciusig megtartott. Ekkor privat helyiségbe költözött, de már ez év febr. havában ismét vissza-költözött az említett vendéglő helyiségbe. A társadalmi élet élnékitése végett már az első évben dec. 17-én Mihalicska István indítványára dalardát szervezett a kör. Azonban ez nem volt hosszú életű; itt-ott később is életjeit ad margaról, míg végre elenyészik. Ugyancsak

* Felolvasattott a körnek 1900. évi február hó 24-én tar-tott 25 éves jubileumi közgyűlésén.

kivéve a rendkívüli esetet, melyet a megye tudomásra hozand. 5.) A főispán, midőn azt mondta, hogy a megye az övé s így alárendeltje, s az alsópán az ő alspánja, ezt nem a megyetves vagy hivalkodás (arrogancia) ér-zetésében állította s hangszólította, hanem a köző fen-tartására irányuló főispáni jogánál fogva, s igéri, hogy az alsópán s a birák iránt a tiszteletet megadja s viszont kéri ezt tőlük a maga részére; végre, 6) a többi s kifogás alá eső eltérésekre nézve is közös egybeértés jött létre.

Alig született meg a belbeke, már is külellenség fenyegette azt. Bajmócvárát a török elfoglalta s Privigyénél at tagas út nyílt a megyébe a portyázó török katonáknak. A megye azt határozta, hogy Bajmócvárát — a megyén át fegyveres öröket állít fel, kik az el-lenséges mozdulatokról folyton értesítendik a megyét s hogy a megye készen legyen a netaláni betörések fenntartására.

Nehéz viszonyok közt volt az időben vármegyénk. Eltekintve a vallási villogástól, mely a hivatalos tény-kedésekénél is fellépett s a megye követeli megbizó-leveleikben utasítottak, hogy a status evangelicus sé-relmeit a királynál szorgalmazzák; másrészt a várme-gyére kivetelt hadi adó aranytalan nagysága leginkább vármegyénkét sújtotta. A vármegye folyton kérelmez

ezen szempontból csaknem minden évben tanácsulata-got rendezett, melyek azonban kivétel nélkül mindig — a jegyzőkönyv szavai szerint — nagy erkölcsi er-edménytel, de egyáltalán deficielt végződtek. Különösen a sylvester-esti mulatságok a túlynyomók, de találunk balokát és pikniket, korcsolya estélyeket, nyári mu-latságokat is. Ezeknek sikerei nagyonbára Akantisz Rezső nevéhez fűződnek. 1876. év elején Deak Ferenc nagy hazánkfa elhunyta alkalmából gyaloglóbogót ké-szítettett s lelki üdvéret requeimtel szolgáttott, melyen a kör tagjai testületileg résztvettek. A gazdaszenitiz-telet után Lórencz Zsigmond és Groó Vilmos tanarak hazafias beszédet tartottak. Mint vörös zsinór húzódik végig a 25 év történetén a lapoknak a kör helyiségé-ből való elvetelet meggátoló intézkedés. Sok mindent megpróbáltak e tekintetben a lefolyt 25 év alatt, de azért a lapok egyike-másika estére épen úgy elhunik most is, mint 25 évvel ezelőtt. Még ez évben Lórencz Zsigmond indítványára vendégkönyvet szerzetett, a melybe a kör helyiségét látogatók neveiket bejegyzik. Az 1876. év végéttől kezdve a lapoknak a postáráll való elhozatala alól a jegyző felmentett és az a ven-déglős köteleességét tététt. 1877. évi jan. 18. meg-szerzetett a kör peccsenyómoja em felirattal: »znió-váraljai magyar olvasókör.« — Ugyancsak ekkor Akan-tisz Rezső indítványára elhatározott, hogy a sylves-ter esti mulatságokon az előadás nyelvél a német nyelvet nem helyeslik, mert ez nem felel meg a magyar olvasókör céljának. 1877. évi szept. 19-én Velits Alajos indítványára belepért a kör a »Történelmi Tarsulat« tagjai közé s Mihalicska István indítványára gyűjtes rendeztetett az orosz-török háborúban megsebesült tör-ök harcsook javára. Az 1877. évi dec. 19 ki közgyű-les igen érdekes határozatot hozott; kimondta ugyanis hogy a kör ügyei ezentúl csak magyar nyelven inté-zhetők éi. Okot erre ugyan körülmény szolgáttott, a mely szerint Singer Fülöp a tagsági határéleknak lefi-zetére iránt hozta intézett magyar nyelven írt levele réber választ írt és azt Akantisz Rezső aielnöknek küldte. Ez alkalommal került a közgyűlés elé azon kérdés, hogy a kör magyar avagy esetleg német leve-lézést is folytasson. A közgyűlés Akantisz Rezső indít-ványára szerint az említett módon határozott. Ulysforma úgy különben egy év mulva az 1879. évi szept. 22-iki gyűlésen is előfordult, hol a németnyelvű tagtársak a hozott határozatoknak legalább német nyelvi átfordítá-sát kívántak. A kör azonban azt megtagadta. Épen ezért érthetetlen, hogy az 1878. évi március 21-én tar-tott közgyűlés két tót lap megszerzését határozta el, mert a kör egy oly taggal szaporodott (Országy Ference), ki leginkább csak tót ügysokat olvas. A könyvek megörzésére bezerzetett egy könyvszekrény Mihalicska István és Csepessanyi Atilla által. Ez idő-pont különben igen valsegoly a kör életében. A tagsági díjak igen nehezen folytak be. Sokféle intézke-dés tét a kör a tagsági díjak behajtása végett. Ezek azonban egyes tagoknál eredményre nem vezettek. Ekkor Csepessanyi Atilla ügyészek sikerült ugyan behaj-tani 37 frtot, de egyesek még így is, vagy nem fizettek, vagy kiegyezést ajánlottak 33/100 frtetni haj-landok lévén. Ily körülmények között fölmerült az a kérdés is a közgyűlésen: nem volna-e jó a kört lel-osztalni. De a telkesebb tagok erről hallani s m akartak. Igényeiket sütkébe köre szoritották s szerényebb gazdalkodas mellett a körélt lassanként virasznak indult. Már 1879. jan. 15-én felkérte a kör Ratskay

a melege által kiküldött munkasok Sztreconsó vasá-ló a kurucok portyazásai miatt — szétfutottak. Az 1675. év ismét a bevillongások s vizsalyok időszaka. Baró Révay Dániel a vármegyéi közgyűlésén elő-adja, hogy egyes nemsek összeesküvést szittottak ellene, s kéri a megyét, hogy az összeesküvés kipuhatolásra a s érélyes intézkedést tegye meg. A közgyűlés azon ha-tározatot hozta, hogy csak akkor rendelhet el ez ügy-ken nyomozást, — ha erre őfelségéttől jön rendlet. Különbén erről a vármegyének nincs semmi tudomása — s talan csak felületes híresztelés az egész ügy. De ha komoly dolog forog fenn, a vármegye felír 6 fel-segéhez.

Ugyancsak ezen közgyűlésen előadja a főispán, hogy a főispáni tekintély aláására s a vármegye immunitásának megsértésére a felső s alsó rutkaikak, mintegy a megye kebeléből kiválva, magok köréből fő-és alsópán, jegyző, szolgabíró, esküdtes és tablabírót választottak, sőt ezen tisztikar már ülésezett is s ité-letet hozott. Ezen nevezetes kis esemény (Rutka meye) kipuhatolásra a vármegye — Pónay Miklós szolgabírótt küldi ki több tablabírótt közreműködése mellett, hogy a nyomozas eredményét majdan jelentse be. Fajdalm a függetlenített kis megye születéséről s haláláról több adat nincs. Különbén az egész do-

Janos tagtársat, hogy őfelségeikne, a királynak és a királynéknak arcképet fesse meg a kör számára. Sőt elhatározta egy szépprodalmi könyvtar letesítését is, melynek szervezését Mihalicska István vállalta magára. Ez időbe esik különben az elnök változása is. Akantisz Rezső, a ki addig, mint a kör aielnöke működött, most mar mint elnök kezdi tehetőséget és tapasztalatait érvényesíteni a kör helyes vezetésében. Kar, hogy már 2 év mulva 1880. dec. 22-én az elnöki tisztelet letette. 1879. évi március hó 17-én a szegedi árvít karosultak javára 45 frt gyűjtetett a tagok között, melyhez a kör sajátjaiból 15 frtot csatoiri, s az így 60 frtra kiegye-sített összeget továbbfias végett beküldte a Hon szer-kesztőségéhez. De nemcsak a kör, hanem az egyes tagok is meghoztak az aldozatot az egyleti élet meg-szilárdfása végett. Így Galicz Kalman egy szép sakk-játékot ajándékozott a körnek. Ez mint tudjuk — idő-vel tönkre ment. Ez évben igen nagy vesztesség is érte a kört. Egyik jeles tagja, gróf Nyári Lázló el-hűnytt. A pótolhatatlan tagtárs halála fölött a kör mély fajdalmat könyövelé s kifejezte s ez elhunyt családjá-hoz részvétiratot intézett. Hasonlóképen történt Lehoczy Lajos indítványá folytán Raksanyi Nandor elhalozása alkalmával. A gyászt öröm váltotta fel. Az 1880-ik év elején töltötték be ő csasz. 63. kir. Felsegeik boldog házasságuknak 25. évét. Ünnepet üt az egész nemzet, ünnepet körünk is szerény viszonyainkhoz mérten a tanítóképző intézettel közösen. S a egyszerű ün-nepesség leirasára Velits Alajos indítványára Mihalicska Istvan tanár kérték fel. 1880-tól 1883-ig esendben, zajtalanul folyt az egyleti élet. Semmi nagyobb szerű esemény nem zavarta meg az egyhangúságot. A pen-zátaros panaszkodik csupán a tagsági díjak behajtásának nehezességéről. Az ebből származott nehezések legyö-zeze végett Szabett László 20 frtot ajánlott fel a kör-nek. 1882. nyarán helyiségét kénytelen volt 5 hónapra a kező intézetbe tenni, a kör 5 hónap mulva azonban ismét visszatekötött. Majd mozgalmait indított 1883-ban, melynek feladata lett volna a gyorsvonatot megállítani a zniói állomáson, azonban ez nem sikerült. Majd 3 frttal meg segítettek csangó testvéreinket, s ezzel az 1883-iki év története véget ér. Az 1884-ik év elején Mihalicska Istvan indítványára nemzeti színi zárló sze-zeretett; Koren Ödön és Viadar Istvan történelmi ké-peket ajándékoztak a körnek. 1885. március 9-én Velits Alajos Turócvarmege multjaóll felolvasást tartott. 1886-ban belepért a kör a F. M. K. E. renes tagjai köze, s azóta maig is tagja az egyesületnek. Az 1889. évi januar hó végén országunkat ért megrögdtő sze-rcsenetienség gya-zsa borította Felseges Királyunkkal együtt minden hű alattvalojat. Érezte a csapást a nem-zet minden egyes tagja. Korunk is mely fajdalmának kifejezést adni óhajvian Nemes Janos elnök indít-ványára elhatározta, hogy hódolattejes részvétiratot ké-szít s annak legfelsőbb helyre való eljuttatasa végett felkéri Turócvarmege fofjságnat. Az irat megszerke-zésével Mihalicska Istvan tanárt írtak meg.

(Folyt. köv.)

Kettős jubileum Znióváralján.

A znióváraljai Magyar Olvasókör 25 éves és Akantisz Rezső, érdemester, casinó elnök, 30 éves szolgálati ju-bileuma folyt le február 24-én Znióváralján. A megye területén lévő magyar társadalmi élet egy kis, de jelen-tékeny részének fényes ünnepe volt ez, egyesítve a

Révay Miklós és Emanuel István urak 4—4 K. Riecsanszky Matild é nagysága 3 K. Kubala Alajos, Zányi Kálmán, Dittert Gyula, Borbély Kálmán urak és özv. Soest Otóné é mellosága 2—2 K.: Perl Albert, Toperczer Sándor, Grossmann Miksa, Spitzer Albert és Párvy Endre urak 1—1 K. Összen: 69 K. — Fogadják úgy az adakozók és felülfizetők, valamint a szereplők s mindazok, kik a mulatság sikere érdekében közreműködtek, — a rendezőség hálás köszönetét.

— **Helyreigazítás.** Lapunk előző számában közöltük volt *Farkas Sándor* t. munkatársunknak a znióvarajjai ünnepeire írt csinos költeményét. Minthogy azonban — sajnálatunkra — több értelemzavaró sajtóhiba fordult benne elő, azokat a következőkben helyreigazítjuk: Az 1. versszak negyedik sorának első szavul: *Burnál*; a 4 ik versszakban az utolsó szó: *nessét* — el; a 6-ik strofa harmadik sorának második szava: *ón*-nek; a 11-ik versszak 6-ik szava: *lángerejű*-nek olvasandó.

— **Intézet-i hangverseny.** Folyó évi február hó 23-án a győri állami tanító-kepzd intézetben levő leányok általános Győrbe érkezvén, az intézet igazgatónöje, *Pataky Irma* úrnő é nagysága csekélységemet részben mint egyik növendékének, atyjai, részben talán mint a felvidéki kulturmozgalmak harcosát, a nála tett látogatásom alkalmával meghívott a másnapi intézet-i hangversenyre. — A gazdag műsor már magában véve is eleve felkellette figyelmemet, de miután még leány-kepzd intézet hangversenyén nem volt szerencsém részt vehetni, még inkább hatványozott kíváncsisággal vártam a műsor lebonyolítását. És a mit előre sejtettem. t. i. egy kiválóan finom műtérzékkel és finom izléssel rendezett előadást, az előttem lejártszódtó a legnagyobb meglepődésemre, s oly bajos emlékeket vésett emlékezetembe, a melyeket igen sokáig nem fogok elfeledni. De maga a jelenvolt válogatott közönség is mód felett megvolt elégedve s tetszésének az előadás végén frevetikus tapsokban s a rendező: *Pálmay Lenke* tanárné élenk éljenzésében adott kifejezést. Számomra azonban az igazgatónő é nagysága még egy nagy meglepődést tartott fenn, a mennyiben nemcsak kegyes volt meg meghívni a tanári kar s az igazgató-tanács tagjai számára adott estélyerre, hanem ott tartott a növendékek táncmulatójára is. No, és ez méltó koronája volt az én győri látogatásomnak, mert szebb látványt soha életemben nem láttam, mint azt a sok gyöngyűri leánykát, a mint örömtől sugárzó arccal pompásan táncoltak. Tündéri látvány volt ez, a mely előttem felejthetetlen. Mindezekért azonban, épen mint egy más vidék, a mi szép felvidékünk kultur harcosa, itt, poro domo is hálás köszönetemet jelzem az igazgatónő é nagyságának.

Turóc-Szt.-Márton, 1900. évi március 2-án Fehér János.

— **Halálos baleset** érte február hó 21-én este 8 óra tájban Blahusjak Andras prekopiai lakost, midőn a ruttkai gőzfűrészbén a nagy szíjat akarta a kerékre feltenni. Ugyanis a kerék, vizgázatlansága következtében fejbe ütötte úgy, hogy azonnal meghalt. — Ugyancsak halálos baleset érte február hó 22-én saját vizgázatlansága folytán Balsanjok György kis-selmeci lakost is, midőn a kantortölgyben faszállítással foglalkozott.

— **Vizbe fűt asszony.** Február hó 19-én özv. Froló Máténé sz. Matusovszky Katalin necopali lakos halva találtatta a necpali patakban. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy bünténynek semmi nyoma sem forog fenn, hanem az illető ittas állapotban csúszott bele a meredek parttal bíró patakba a melyből ittas állapotánál fogva nem tudott kimentekülni.

— **Turóc-i száfla Afrikában.** Hazánk kereskedelmének nagy fontosságát, de nélkülözhetlenségét is, rövid idő mulva méltán válthatja A kereskedői közvéleménynek jogosult reménye lehet, hogy hazánk közigazgatása érdekében az ellentétek, melyek a kereskedelem és az őstermelés közt fenforogtak, csakugyan előbb-utóbb végkép el fognak o-zolni. Fakereskedésünk, hogy mily jó hírnévnek örvendő nemcsak a külföldön, de hogy már rést nyitott magának más világresznben is, bizonyítja a Glesinger-féle cégnek magyarországi minta üzle. A nevezett cég józsef-gőzfűrészi kezelősegehez mindig tömegesebben érkeznek a külföldi megrendelések. A mutnyar folyamán József-gőzfűrés 16000 köbméter fat szállított Hollandiába, újabb pedig nagyobb megrendelés érkezett Afrikából, még legújabban 1500 köbméter turóc-i száfla, a Suez csatornán at Port-Saidbe fog szállítatni.

— **Magyar Minerva** czimvel egy új vállalatnak első évfolyama fog rövid idő alatt megjelenni. Tetszetős kiállítású zsebkönyv lesz ez s a hazai nyilvános jellegű múzeumok és könyvtárak ismeretelését fogja tartalmazni. A magyar közművelődés minden barátja sok érdekes adatot találhat benne azokra nézve pedig, akik egy vagy más szempontból múzeumokkal vagy könyvtárakkal foglalkoznak, a Magyar Minerva nélkülözhetetlen lesz. Mert a mellett, hogy kulturánk egyik nevezetes ágáról könnyen áttekinthető képet nyújt az által, hogy az érdeklődött tájékoztatja az egyes városokban levő múzeumi és könyvtári gyűjteményekről, megbecsülhetetlen szolgálato: tesz mindazoknak, akik e gyűjtemények egyikéi-masiká! használni óhajtják. A Magyar Minerva kiterjeszkedik az egyes gyűjtemények múltjára és jelen állapotára egyaránt — rövid történeti vázlatot: megannyi kulturtörténeti mozaikdarab; — jelzi a gyűjtemények természetét, nagyságát, megismertet elrendezésükkel, használatuk fejteteivel, a személy-

zeti viszonyokkal s minden egyes gyűjteménynél nagy gondal készült repertoriumban számol be a gyűjteményre vonatkozó irodalomról (katalogusok, ismertetések stb.). Egy szóval a kutatók munkáját a múzeumok és könyvtárak országos főfelügyelőségének megbízásából Dr. Schönherr Gyula akad. tag főfelügyelősigé titkár és Dr. Esztegar Laszlo nemz. muzeumi asszisztens végezték. Bevezetésül Gr. Széchenyi Ferencnek a magy nemz. múzeum alapítójának rövid életrajza szolgál egyik legkiválóbb történetirónk tollából s a kötet díszel ugyanosak a nagy alapítónak kitűnően sikerül fényyomaltú arcképe fogja emelni. A magyar Minerva csinos arcképsben jelenik meg Ára köve 8 korona.

Posztó - széjjelküldés

csak magánosoknak

egy	frt 2 80 jó minőségű	} Valódi
frői öltönyre	frt 3 10 jó minőségű	
elégendő 3/10 m.	frt 4 80 jó minőségű	} gyapot
szelvény	frt 7 50 finom	
	frt 8 70 finom	
	frt 10 50 legfinomabb	
	frt 12 40 angol	
	frt 13 95 Kamgarn	

Egy vég egy fskete szalon-öltönyhöz 10 frt. Felöltő-szövetek méterje 3 frt 25 krtól feljebb, igen szép színű loden 1 vég 6 krtól 9 frt 95 krig; peruvienne és dosking, állami. vasuti tisztviselők és bírói hivatalosruha-szövetek; legfinomabb kamgarnok és oheviotok, valamint egyenruha-szövetek, pénzügyörök és csendörök stb. részére küld gyári áron a pontos és szolidnak ismert.

posztó gyári raktar **Kiesel-Amhof Brünben.**
Minták ingyen. Minták kiszolgáltatás.
Figyelemztetés! A t. e. közönség figyelemztetik, hogy direkt vásárlásnál a szövetek sokkal olcsóbbak, mint a lőzbenjárók által rendeltek. A briti Kiesel-Amhof cég valamennyi szöveteket valódi gyári árakban küldi szét és nem számít hozzá engedményt.

Puha padlóknak
legkitűnőbb és elismert legjobb fénymáz a valódi **Linoleum padló zománc.**

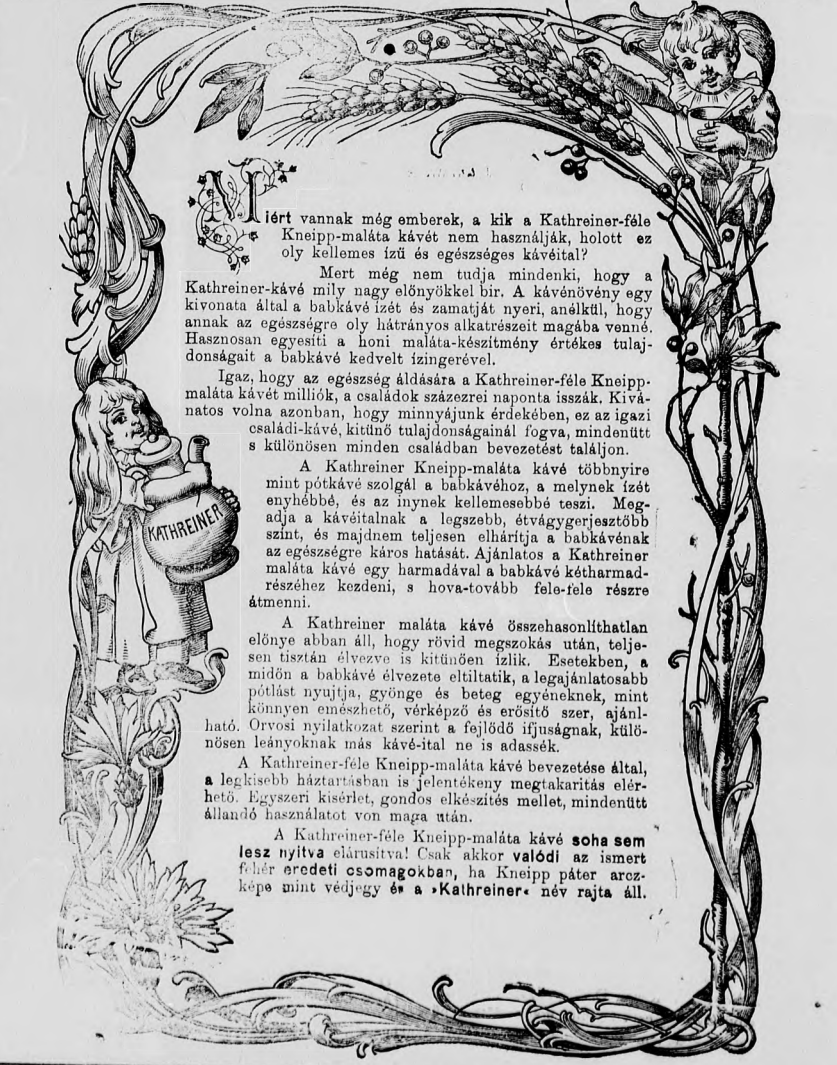
Bejegyzett **Védjegy 'Vas lovac'**

A LINOLEUM padló zománc egy óra alatt keményre szárad, bamaulatosan szép fényvel bír és tartossag tekintetében eddig felülmulhatatlan. A következő változatokban kapható: 1. sz. sárgásbarna, 2. sz. sötétbarna és 3. sz. mahagonbarna.

Nagy elterjedtségénél fogva **Linoleum padló zománcunkat** különböző hasonhangzású nevek alatt értéktelen utánzatokkal hamisítják, miért is kerjen mindenki kizárólag csak Eisenstädter-féle Linoleum padló zománcot, a törv. bejegyzett 'vas lovac' védjeggyel **Eisenstädter Testvérek** lakk- és festékgyára, Bécs. Kapható: **Fischer Adolf, Graber Miksa és fia, Soltész L., Fischer Lajos** cégeknel

Minden köhögőnek **a Kaiser-féle mell-czukorkák** a legmelegebben ajánlatnak. közlegyzőleg hitelesített bizonyítvány a legnyomatékosabban tanuskodik a mellett, hogy köhögés, rekedtség, katharrus és elnyálkásodás ellen felmulhatatlan.

20 és 40 filléres csomagokban kapható: **GRABER MIKSA és FIA** czégnél Turóc-Szt.-Márton.

Néért vannak még emberek, a kik a Kathreiner-féle Kneipp-malata kávé nem használják, holott ez oly kellemes ízű és egészséges kávéval?

Mert még nem tudja mindenki, hogy a Kathreiner-kávé mily nagy előnyökkel bír. A kávénövény egy kivonata által a bakbavé izét és zamátját nyeri, anélkül, hogy annak az egészségre oly hátrányos alkatrészeit magába vonná. Hasznosan egyesíti a honi malata-készítmény értékes tulajdonságait a bakbavé kedvelt ízingerével.

Igaz, hogy az egészség áldására a Kathreiner-féle Kneipp-malata kávé milliók, a családok százezrei naponta isszák. Kivánatos volna azonban, hogy minnyájunk érdekében, ez az igazi családi-kávé, kitűnő tulajdonságainál fogva, mindentűt s különösen minden családban bevezetést találjon.

A Kathreiner Kneipp-malata kávé többnyire mint pótkávé szolgál a bakbavéhoz, a melynek izét enyhébbé, és az inynek kellemesebbé teszi. Magadja a kávéitalnak a legszebb, étvágygerjesztőbb szint, és majdnem teljesen elhárítja a bakbavének az egészségre káros hatását. Ajánlatos a Kathreiner malata kávé egy harmadával a bakbavé kétharmad-részéhez kezdeni, s hova-tovább fele-fele részre átmenni.

A Kathreiner malata kávé összehasonlíthatlan előnye abban áll, hogy rövid megszokás után, teljesen tisztán élvezve is kitűnően izlik. Esetekben, a midőn a bakbavé élvezete eltiltatik, a legajánlatosabb pótlást nyújtja, gyöngé és beteg egyéneknek, mint könnyen emészhető, vérképző és erősítő szer, ajánlható. Orvosi nyilatkozat szerint a fejlődő ifjúságnak, különösen leányoknak nagy kávé-ital ne is adassék.

A Kathreiner-féle Kneipp-malata kávé bevezetésé által, a legkisebb háztartásban is jelentékeny megtakarítás elérhető. Egyszeri kísérlet, gondos elkészítés mellett, mindentűt állandó használatot von maga után.

A Kathreiner-féle Kneipp-malata kávé **soha sem lesz nyitva elsmulva!** Csak akkor valódi az ismert fehér eredeti csomagokban, ha Kneipp páter arcképe mint védjegy és a »Kathreiner« név rajta áll.